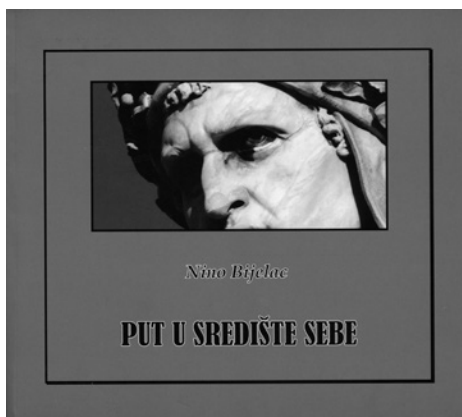

Tomislav Kovačević, književnik, Crikvenica

LOŠA CURA NA DOBROM GLASU

Prikaz knjige:
Nino Bijelac, PUT U SREDIŠTE SEBE,
HKD Rijeka i Tiskara Venus, Rijeka, 2011.

Zaigram *Lotto*, prihvatim se *Binga*, iz bezbrojnih novina koje kupujem i štijem marljivo izrezujem i šaljem kupone za stan u Zagrebu, za auto, za vilu u Istri. Nikad ništa!!!!... Napišem, ničim izazvan, u pogovoru Ninovog proznog prvijenca *...kad mu nemirni duh ne nađe prikladnu boju za zamišljenu sliku, uzme u ruku olovku i ispuni prazninu čekanja barem skicom za neku priču...* i potrefi me sreća k'o budalu šamar (znam da ovo nije napisano po uzusima struke, ali, neka ostane.)!!!!... Nije Nino skicirao neku priču, Nino je napisao čitavu knjigu kratkih proznih uradaka i uvalio mi taj rukopis s riječima: *Daj, sklepaj neki pogovor čim prije možeš*. Prođe jesen, otopila se zima, odradilo i proljeće svoje, a ja mu na upit: *Hoće li to skoro?* uredno i bez imalo srama odgovorim: *Samo što nisam... Preostala su još neka glancanja... Vražja glancanja!* Pročitao sam još iste večeri, iz pristojnosti i ponešto znatiželje, uvaljenog mi *Fritza*..., zacrvenio k'o mlada prve bračne noći i tutnuo taj tekst na dno gomile rukopisa i otisnutih knjiga koji su uredno čekali svoj red za moje mišljenje... Jasno

mi je, otprilike, zašto se netko uvali u *kašetu brokava* i napiše prvu pjesmu, prvu kratku priču, ili zapiše poneku srce drapateljnu intimnu mudroliju između šarenih korica dnevnika (pod obaveznim ključićem, molim!)... Dnevnik preskočimo, preskočimo i pjesame, prihvatimo se priča... Prva uvijek vuče drugu, druga treću; još se nisi ni snašao, a na tebe s papira ili ekrana računala gleda prva zgotovljena zbirka priča... Elem, zasvrbi čovjeka mozak, zaigra mu se riječ, i nastane književno djelo. Slično je to zločinu na mah ili nekoj vrsti neuračunljivosti, pa se za njega nađe poneka olakotna okolnost u kritičara i čitalačke publike... Svaka slijedeća knjiga nalik je zločinu s predomišljajem, pa tu treba biti oprezan!... Imajući sve to u vidu, kako braniti Ninovu knjigu, drugu po redu?... Pokušajmo ovako: Nino je u stalnom pogonu, fizički i mišlju... Iz njega frcaju ideje kao kokice iz aparata za pop-corn, misli se oti-maju kontroli, pa ih treba nekako primiriti... Pri ruci se uvijek ima neki pa-pir, nađe se neka olovka, pa se to učini uz njihovu pomoć. Kod kuće se sve to uredno počeshlja, upristoji, odbaci nepotrebno, a preostalo uredno zapiše... No, druga knjiga je opasnost! Ona treba, u pravilu, evoluirati u odnosu na prethodnu, nikako ne smije biti ponavljanje već izgovorenog, već zapisanog. Ona nikako ne smije biti nekakva *sklepaža* od riječi preostalih iz pisanja prve knjige, ne smije biti rezultat pomisli: *Šteta da ove riječi propadnu, šteta da se ne iskoriste; zapišimo ih, pridodajmo malo pameti s lagera - i eto knjige!*...

Nino je, međutim, opasan samome sebi. Vjeruje da to zapisivanje ide presporo, pa odluči napisati knjigu po principu *dva u jedan*. Fizički, to izgleda ovako: jedan slijed misli piše, npr. *italikom*, drugi standardnim slovima. Mjestimice, radnje su isprepletene, pokatkad jedna opovrgava drugu, guraju se u prvi plan tvrdeći da, čitajući nju čitamo onu pravu, a zatim nam se pred očima ukaže ona druga radnja tvrdeći umilno da je ona jedna i jedina istina i da nema druge istine osim nje... Kako god završilo njihovo prepetavanje, evidentno je da se lome oko toga koja će tema prevagnuti: Ljubav ili Priroda... Obje ih bilježim s prvim velikim slovom, jer, Nino je ovdje u pravu, i Ljubav i Priroda drže ovu suludu zemljinu balotu na okupu, obje potežu isti konopac, svaka sa svoga kraja, i neće biti dobro ako jedna prevuče onu signalnu krpu na sredini konopca na svoju stranu... Jao poraženome!!!...

To što Nino na trenutak prestane biti fini dečko iz fine radničke obitelji, pa opsuje onako kočijaški, ne bih htio komentirati... Oprezno to učinih pišući pogovor prvoj mu knjizi, ali nije išlo, nije me poslušao... Ne tangira njega činjenica što jednu dobro vođenu radnju na taj način pošalje (da 'prostitute!') u materinu, i što taj prostakluk niti za jotu boljitku knjige. Mogu na to i zažmiriti, držeći se one Kad si s *vukovima*..., ali NIKAKO NE MOGU pristati da se zagadi naslov knjige!!!... Već pogađate, Nino nije poslušao. Nije upristojio naslov... Vjerujte, bolje je za vašu mentalnu higijenu da ne znate kako je naslovio mlađeg brata svog prvijenca... Nekako u pola dana moga rođendana,

zazvoni mi hende i od Nina dobih poklon: *Znaš, poslušao sam moju profesoricu i tebe, pa će se knjiga zvati PUT U SREDIŠTE SEBE... Nek' vam bude, dosadnjakovići!!!... Ne's ti inventivnosti; vuče na Jules Verna, ali barem nije prostakluk!!!...*

Ova knjiga ima sjajne opise prirode, ima u njoj nekih misli u granicama prihvatljivoga, neko viđenje svijeta *an gro* i u minijaturi, na koje mogu u određenom obliku i uz sitnu osobnu intervenciju i pristati, ali mene, kao i u prvoj Ninovoj knjizi uostalom, obore s nogu prateće fotografije!... Tu se moj k'ega razgolio do kraja, tu je on doma (pa, slikar je, pobogu, slikar!), te mu s ploče dugova sve brišem i dajem novi kredit... (a da razmisliš, Ninek, o knjizi u kojoj će tvoj fotić imati jedinu riječ, a?...).